

beste krachten . . . afgeroomd. Dat ging natuurlijk in een stad als Tilburg als een lopend vuurtje rond'¹ –

wie voor de mariniersbrigade tekende, kwam snel weg! Dat tekenen werd door de vrijwilligers niet zwaar opgenomen. 'Er was', schreef de leider van deze recruteringsactie, de luitenant-ter-zee eerste klasse C. E. baron van Asbeck, 'maar één gedachte: de wereld in, de vrijheid in, en dan kijken wij wel verder.' Van Asbeck had die oorlogsvrijwilligers later 'geweldig leren waarderen . . . Maar bij de recrutering heb ik vaak mijn hart vastgehouden en gedacht: wat begrijpen deze mensen weinig van oorlogvoeren en dan nog wel tegen de Jappen.'²

De bekwame wijze waarop de Marine de zaak had opgezet en de Britse hulp leidden er toe dat in mei '45 in *Camp Lejeune* ca. tweeduizendvijfhonderd oorlogsvrijwilligers uit het bevrijde Zuiden waren aangekomen. Het hadden er gemakkelijk twee-, zo niet driemaal zoveel kunnen zijn, maar het kabinet had in de herfst van '44 bepaald dat in het Zuiden niet meer dan twee-vijfde van de voor de mariniersbrigade bestemde krachten mocht worden gerecrueteerd – drie-vijfde van de plaatsen moest voor Nederland benoorden de grote rivieren gereserveerd blijven. In feite waren uit het Noorden (daar waren de omstandigheden in de eerste maanden na de bevrijding nog chaotischer dan in het Zuiden) aan die tweeduizendvijfhonderd vrijwilligers slechts tweeduizend toegevoegd toen de Amerikaanse regering in november '45 het verlenen van de faciliteiten staakte en de brigade (zij was nog niet op sterkte en de laatst-aangekomenen waren nog onvoldoende geoefend) scheep ging naar de Indische wateren. De Enquêtecommissie gaf als haar opinie, 'dat (de) starheid in het regeringsbeleid' (t.w. het feit dat men de twee-vijfde/drie-vijfde regel tot mei '45 aanhield) 'voor de opbouw van de mariniersbrigade betreurenswaardige gevolgen heeft gehad.'³ Wij onderschrijven die mening.

De Stoottroepen

In hoofdstuk 8 vermeldden wij dat in de in het bevrijde Zuiden opgerichte Binnenlandse Strijdkrachten spoedig een splitsing werd aange-

¹ Getuige D. Schipper, *Enq.*, dl. VIII c, p. 718. ² C. E. van Asbeck: 'Recrutering Mariniersbrigade', p. 3 (*Enq.*, punt p, gestenc. bijl. 758). ³ *Enq.*, dl. VIII a, p. 425.